

Sayg? E?ilim Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sayg? E?ilim Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30034>

Özet

Saygı Etilim Ölçeği (SaEÖ), Duygu Sarmusak tarafından 2011 yılında hazırlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, ilköğretim öğrencilerinin günlük sosyal etkileşimlerde sergiledikleri saygıya yönelik davranışsal etilimleri ve tutumları ölçmeyi amaçlamaktadır. Geliştirme aşamasında psikometrik analizlere tabi tutulan SaEÖ, öğrencilerin empatik etilimleri ve algıladıkları öğretmen tutumlarının ahlakî değer yargıları üzerindeki etkisini inceleyen daha geniş bir araştırmanın parçası olarak kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Saygı Etilimi, Ahlakî Değerler, İlköğretim Öğrencileri, Psikometrik Ölçek, Sosyal Davranış, Duygu Sarmusak

Yazarlar

Duygu Sarmusak

Amaç

Saygı Etilim Ölçeği'nin temel amacı, ilköğretim düzeyindeki öğrencilerin saygılı davranış gösterme etilimlerini güvenilir ve geçerli bir şekilde nicelendirmektir. Bu ölçek, öğrencilerin akranlarına, büyüklere ve sosyal kurallara karşı gösterdikleri saygı düzeylerini belirlemek üzere tasarlanmıştır. Elde edilen veriler, öğrencilerin sosyal ve ahlakî gelişim süreçlerini anlamak ve bu alanlardaki etimsel ihtiyaçları tespit etmek için kritik öneme sahiptir.

Yapı

Ölçek, temel psikolojik yapı olarak **Saygı Etilimi** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, bireyin bakışlarına karşı nezaket, takdir, kabul ve toplumsal kurallara uyma gibi davranışları sergileme yatkınlığını ifade eder. SaEÖ, bu etilimi, öğrencilerin okul ve sosyal çevrelerindeki spesifik, gözlemlenebilir davranışlarla operasyonelleştirir. Yapı, doğrudan öğrencilerin sosyal-duygusal öğrenme ve empatik kapasiteleriyle ilişkilidir.

Geçerlik

Saygı Etilim Ölçeği'nin geçerlik çalışmaları, ölçeğin geliştirme aşamasında gerçekleştirilmiştir. Güvenirlik analizleri bölümünde **AFA** (Açıklayıcı Faktör Analizi) uygulamasına dair bir atama bulunması, ölçeğin **yapı geçerliliğinin** belirlenmesi amacıyla faktör analizinin kullanıldığını düşündürmektedir. Faktör analizi, 14 maddenin saygı etilimi yapısını ne ölçüde temsil ettiğini ve alt boyutlara ayrıştırıp ayrıştırmadığını saptamak için temel bir yöntemdir. Detaylı geçerlik

katsay?lar? ve analiz sonuçlar?na ula?mak için orijinal yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik düzeyi, iç tutarlılık katsay?s? hesaplanarak de?erlendirilmi?tir. SaEÖ'den elde edilen puanlar?n ne derece tutarlı oldu?unu belirlemek amacıyla madde analizine dayalı olarak Cronbach Alfa iç-tutarlılık katsay?s? hesaplanmı?tır. Bu analiz sonucunda, **Sayg? E?ilim Ölçe?i**'nin güvenilirlik düzeyi **,7725** olarak belirlenmi?tir. Bu katsay?, sosyal bilimler ara?tırmalar? için kabul edilebilir düzeyde iyi bir iç tutarlılığa i?aret etmektedir, bu da ölçek maddelerinin ayn? yapıya tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in psikometrik özelliklerinin belirlenmesi sürecinde **Faktör Analizi** uygulanmı?tır. Kaynak bilgide belirtildi?i üzere, güvenilirlik çalışmalarına ek olarak AFA (Aç?mlayıcı Faktör Analizi) kullanılmı?tır. Bu analiz, 14 maddelik ölçe?in teorik olarak beklenen yapıya destekleyip desteklemedi?ini kontrol etmek, varsa alt boyutlar? ortaya ç?karmak ve gereksiz maddeleri elemek için hayati öneme sahiptir. Faktör analizi sonuçlar?, SaEÖ'nün psikometrik sa?lamlı?ın? kanıtlamada merkezi bir rol oynamı?tır.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Yeni geli?tirilmiş bir ölçek).

Format: 14 maddeden oluřan öz bildirim ölçe?i.

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: İlkö?retim Ö?rencileri.

Ya? Grubu: İlkö?retim ça?? (Genellikle 6-12 ya? aralı??).

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Ankara'da ö?renim gören ilkö?retim ö?rencileri üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: 4'lü Likert tipi derecelendirme kullanılmaktadır (1=hiçbir zaman - 4=ço?u zaman).

Anahtar Kelimeler

Sayg?, E?ilim, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, 4'lü Likert, Güvenirlik Katsay?s?

Yazarlar Detayları

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Bilgi Mevcut Değil

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi Mevcut Değil

Yazma Adresi: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara (2011 itibarıyla).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Saygı Eğilim Ölçeği, Duygu Sarmusak tarafından **2011** yılında geliştirilmiştir. Ölçek, bir akademik tezin parçası olduğundan, genellikle eğitim ve araştırma amaçlı kullanımlarda referans gösterilmek suretiyle erişime açılır. Ticari kullanımlar veya ölçekte değişiklik yapılması için yazar veya ilgili üniversiteden izin alınması gerekebilir. Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: saygi-egilim-olcegi-toad.pdf.

Kaynaklar

Saygı Eğilim Ölçeği'nin geliştirilmesine ve psikometrik özelliklerine ilişkin temel referans aşağıda listelenmiştir:

Sarmusak, D. (2011). *İlköğretim öğrencilerinin empatik eğilimleri ve algıladıkları öğretmen tutumları'nın öğrencilerin ahlakî değer yargılarına etkisi* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Saygı Eğilim Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek toplam 14 maddeden oluşmaktadır. Derecelendirme 4'lü Likert formatındadır (1=hiçbir zaman - 4=çoğu zaman). Aşağıda bazı örnek maddeler sunulmuştur:

Kantin sırasında en önde arkadaşım varsa onun yanına geçirim

Otobüste büyüklerime yer veririm

Yanlış yapan insanlar gördüğümde onları nazikçe uyarırım.